

ת"פ 23572/05/16 - רשות הגנים הלאומיים ושמורות טבע נגד אנואר בן שכיב חסן, ודיע בן עבדל קאדר

בית משפט השלום באשקלון
ת"פ 23572-05-16 רשות הגנים הלאומיים ושמורות
הטבע נ' בן שכיב חסן ואח'

בפני כבוד השופטת טל לחיאני שהם
בעניין: רשות הגנים הלאומיים ושמורות טבע

המאשימה

נגד

1. אנואר בן שכיב חסן
2. ודיע בן עבדל קאדר

הנאשמים

גזר דין בעניין נאשם 1

כללי

1. הנאשמים הורשעו, בהתאם להודאתם בעובדות כתב האישום, בביצוע עבירת צייד חיות בר מוגנת, עבירה לפי סעיפים 2 ו-14(ב) לחוק להגנת חיות הבר, התשט"ו-1955 (להלן: "החוק") ועבירת החזקת חיות בר מוגנת, עבירה לפי סעיף 8(א)(3) לחוק.

2. מעובדות כתב האישום עולה כי ביום 29/01/16, בשעה שאינה ידועה למאשימה ועד לשעה 13:00 לכל הפחות, החזיקו הנאשמים בתוך רכב פז'ו מספר 61-386-65, עמו ניסו להימלט מפני פקחי השמורה, ב-2 חוגלות, שהן חיות בר מוגנות, שהיו בשקיות. החוגלות האמורות ניצודו על ידי הנאשמים באותו המועד בחורשה ליד רמלה, וזאת באמצעות רובה ציד מספר p09837 השייך לנאשם 1, אשר ירה בחוגלות על מנת לאוכלם, וללא כל היתר.

תסקירי שירות המבחן

3. כעולה מתסקיר שירות המבחן מיום 15/02/18 בעניינו של הנאשם 1, הנאשם בן 51, נשוי ואב ל-5. הנאשם השלים 12 שנות לימוד עם תעודת בגרות מלאה, וכן סיים לימודי תואר ראשון במנהל עסקים. בהמשך, שרת שירות צבאי מלא בסדיר, ובצבא קבע כקצין אג"מ חטיבתי ולאחר מכן כסמג"ד, ושוחרר בדרגת רב סרן. משנת 2009 עובד הנאשם בתפקיד מרכז עבודה במשרד הבינוי והשיכון.

הנאשם נעדר עבר פלילי, אולם בעל עבר תעבורתי. הנאשם לקח אחריות על מעשי העבירות, טען כי שגה בעשותו כן

והביע חרטה. לטענתו, נוהג לצוד באופן חוקי, אולם באותו היום ביצע את המתואר מתוך רצון להרשים את בנו הצעיר, אשר התלווה אליו ואל חברו ליום בילוי, וזאת ללא כל תכנון או מחשבה מראש.

הנאשם שיתף פעולה, היה מגויס להליך בשירות המבחן ומוכן לבצע פעולות למנוע הישנות עבירות, טען כי בניגוד לשיטת החינוך עם ילדיו הגדולים, עם בנו הקטן מתקשה להציב גבולות, והצטער שחשף אותו לסיטואציה חינוכית מבלבלת בה עבר על החוק.

שירות המבחן התרשם מנאשם המנהל אורח חיים נורמטיבי, ומכך שההליך הפלילי הרתיעו והוביל לחידוד גבולות ההתנהגות. שירות המבחן התרשם כי הנאשם בעל יכולת הסתגלות ויציבות במסגרות, בעל יכולות וכישורים טובים, אשר מעשי העבירה לא מבטאים דפוס עברייני מושרש אלא תוצאה קושי בהצבת גבולות. הנאשם לא ביטא נזקקות טיפולית ולא עלה רושם ממצוקה משמעותית, ועל כן לא ניתנה המלצה לשלבו בהליך טיפולי.

לאור האמור התרשם שירות המבחן כי בעניינו של הנאשם יש לבחור בדרך השיקומית ולהטיל עליו צו של"צ בהיקף של 100 שעות. כמו כן, לאור היעדר עבר פלילי, העובדה כי לקח אחריות על העבירה, עובד בתפקיד ציבורי אשר הרשעתו תוביל לפגיעה של ממש בעבודתו וביכולתו להתפרנס, וכן בשל האוריינטציה החיובית והשפעת ההליך המשפטי עליו - הומלץ על אי הרשעתו.

טיעוני הצדדים

4. בעניינו של הנאשם 1 עתר ב"כ המאשימה להרשעת הנאשם ולהטלת קנס בסך 10,000 ₪, התחייבות בסך 20,000 ₪ לפחות, ושל"צ בהיקף של 100 שעות.

ב"כ המאשימה טען כי מתחם הענישה הוא קנס הנע בין 7,000 ל-20,000 ₪, וכן עתר לחילוט הנשק, וזאת בהתאם לפסיקה בעניין זה.

בטיעוניו הפנה לחומרת עבירת הצייד המחייבת הרשעה בדין וענישה מחמירה, לקשייו של הנאשם, ובכלל זה בהצבת גבולות, כפי שעולה מהתסקיר, ולכך שלא עלתה מהתסקיר פגיעה קונקרטית באם יורשע.

5. ב"כ הנאשם עתר לאי הרשעת הנאשם 1, וזאת בהתאם להמלצת שירות המבחן, ולהטלת התחייבות בסך 50,000 ₪, של"צ בהיקף של 250 שעות, ואף תרומה לעמותת "קרן הצבי".

בטיעוניו הפנה לכך שהנאשם 1 נעדר עבר פלילי, שיתף פעולה עם הפקחים כבר בשטח, הודה במיוחס לו באופן מלא, לקח אחריות על מעשיו וחסך זמן שיפוטי יקר. עוד הפנה לתסקיר החיובי אשר ניתן בעניינו, לעברו הצבאי של הנאשם, לחרטה שהביע, להיותו מפרנס יחיד, ולמחיר האישי והחברתי אשר שילם.

ב"כ הנאשם טען כי לאור תפקידו הנוכחי של הנאשם 1, ממונה מחוזי במשרד השיכון, עובד מדינה, ולאור היותו מועמד מוביל לרשות המועצה, הרשעתו בדין תפגע בו בצורה קונקרטיה ומשמעותית מאחר ותוביל לסיום הקריירה שלו ותכתים את שמו.

לעניין סוגיית החילוט טען כי מאחר ומדובר באירוע חד פעמי מזה 30 שנה בהם הנאשם מחזיק בנשק ברישיון, ולאור הליך השיקום שעבר הנאשם, אין להורות על חילוט הנשק.

6. במועד הטיעונים לעונש טען הנאשם 1 כי מדובר במעידה חד פעמית אשר לא תחזור, וכי עברו ותפקידו הנוכחי מעידים כי התנהלותו ודרך החינוך בה נוקט נורמטיביות.

קביעת מתחם העונש ההולם

7. קביעת מתחם העונש ההולם למעשה העבירה נעשית בהתאם לעיקרון ההלימה תוך בחינת הערך החברתי הנפגע, מידת הפגיעה בערך זה, נסיבות ביצוע העבירה ומדיניות הענישה הנוהגת.

8. במקרה דנן, הערך החברתי אשר נפגע הוא השמירה על חיות בר מוגנות והשמירה על עולם החי מפני הכחדה.

מידת הפגיעה בערך המוגן היא ברף הבינוני, וזאת בשים לב למספר החוגלות אשר ניצודו, לעובדה כי לא ניצודו לצורך מסחר, אל מול התנהגות הנאשמים.

ברע"פ 8122/12 פחמאוי נ' מדינת ישראל (27/01/13) ציין הש' ג'ובראן כי: "בטרם סיום אציין כי אף אני שותף לעמדתו של בית המשפט המחוזי, כי יש מקום להחמיר בענישה הנוגעת לפגיעה בבעלי חיים, הן חיות הבר הן חיות הבית. התאכזרות ופגיעה בבעלי חיים, מעבר לפגיעה העקיפה שהיא גורמת לבני האדם, מעידה על אטימות לב וקהות חושים. ... ברי, כי ישנם מקרים בהם אין מנוס מפגיעה בחי ובצומח, בין אם לשם הצלת חיים אדם ובין אם לצורך פיתוח אנושי. יחד עם זאת, חובה עלינו להקפיד הקפדה יתרה לצמצם את הכאב הנגרם על ידינו, בייחוד כאשר מדובר במי שאת זעקותיו אנו מתקשים לשמוע, ושאינו יכול לעמוד על זכויות. מהלך זה, להגנת האנושיות שבנו על ידי צמצום פגיעתנו בבעלי החיים הסובבים אותנו, צריך להשפיע על כלל תחומי המשפט, ובתוכו אף על המשפט הפלילי".

9. בחינת מדיניות הענישה הנוהגת מעלה כי במקרים דומים הוטלו על נאשמים עונשים כמפורט להלן:

א. בעפ"ג 31759-10-16 מדינת ישראל נ' ג'בארין (10/01/17) התקבל ערעור המדינה כך שהנאשם הורשע בביצוע עבירת ציד חיות בר מוגנת (חוגלה) ועבירת ציד מכלי רכב ממונע. בית המשפט הרשיע כאמור את הנאשם, ביטל את צו השל"צ בהיקף של 250 שעות אשר הוטל עליו, והותיר את רכיבי הענישה האחרים על כנם: התחייבות בסך 15,000 ₪, הוצאות משפט בסך 3,000, וכן חולט רובה הציד.

עמוד 3

ב. בת"פ (חי') **14396-12-12 מדינת ישראל נ' מנסור (08/09/14)**, הורשע הנאשם בגין ביצוע עבירת ציד חיית בר מוגנת (4 חוגלות) ועבירת החזקת חיית בר לאחר ניהול הוכחות. בית המשפט הטיל על הנאשם 3 חודשי מאסר על תנאי, קנס בסך 9,000 ₪, והתחייבות בסך 15,000 ₪.

ג. בת"פ (ק"ג) **14807-10-10 מדינת ישראל נ' אבו חמדה ואח' (12/04/11)**, הורשע הנאשם בגין ביצוע עבירת ציד חיית בר מוגנת (6 חוגלות), עבירת ציד מכלי רכב ממונע, עבירת ציד ברדיפה בכלי רכב ממונע, עבירת החזקת חיית בר, ועבירת החזקת רובה ציד ברכב כשהוא טעון ומחוץ לנרתיק. בית המשפט קיבל את הסדר הטיעון המקל בין הצדדים והטיל על הנאשם קנס בסך 9,000 ₪, והתחייבות בסך 20,000 ₪, וזאת לאור נסיבותיו האישיות.

ד. בת"פ (חי') **25186-02-16 מדינת ישראל נ' טרביה (05/02/18)**, הורשע הנאשם בגין ביצוע עבירת ציד חיית בר מוגנת (חוגלות) ועבירת ציד בשיטה אסורה לאחר ניהול הוכחות. בית המשפט הטיל על הנאשם קנס בסך 8,000 ₪, והתחייבות בסך 12,000 ₪, וכן חולט רובה הציד.

ה. בת"פ (נצ') **3039-17 מדינת ישראל נ' קייס ואח' (21/12/09)**, הורשעו הנאשמים בגין ביצוע עבירת ציד חיית בר מוגנת, עבירת ציד ללא רישיון, עבירת אחזקת רובה ציד ברכב כשהוא טעון ומחוץ לנרתיק, והחזקת חיית בר מוגנת. בית המשפט הטיל על הנאשמים 1 ו-2 קנס בסך 3,000 ₪ והתחייבות בסך 10,000 ₪, ואילו על הנאשם 2, אשר לו היו 2 הרשעות קודמות בעבירות ציד לא חוקי, הטיל בית המשפט מאסר מותנה למשך 3 חודשים, קנס בסך 5,000 ₪, התחייבות בסך 10,000 ₪. כמו כן, חולט רובה הציד.

ו. בת"פ (טב') **12642-03-15 מדינת ישראל נ' שחאדה ואח' (17/11/15)**, הורשעו הנאשמים בגין ביצוע עבירת ציד חיית בר מוגנת (חוגלה), עבירת ציד מכלי רכב ממונע, עבירת ציד ללא רישיון, ועבירת החזקה בערך טבע מוגן ללא היתר. בית המשפט קיבל את הסדר הטיעון בעניינו של הנאשם 1 כך שהוטל עליו קנס בסך 5,000 ₪ והתחייבות בסך 15,000 ₪, ובעניינו של הנאשם 2 הוטל קנס בסך 7,500 ₪, והתחייבות בסך 15,000 ₪.

10. במסגרת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה (סעיף 40ט לחוק) יש לתת את הדעת לכך שלטענת הנאשמים לא קדם תכנון לביצוע העבירה והעבירה נעשתה בשל השפעת בנו של הנאשם 1 עליו, לחלקו הגדול יותר של הנאשם 1 בביצוע העבירה, ולנזק אשר נגרם - מותן של 2 החוגלות.

11. לאור האמור אני קובעת כי מתחם העונש ההולם נע בין הימנעות מהטלת מאסר מותנה, קנס בסך של 5,000 ₪ והתחייבות בסך 10,000 ₪, ועד להטלת 3 חודשי מאסר מותנה, קנס בסך 12,000 ₪, והתחייבות בסך 20,000 ₪.

חריגה מהמתחם -שאלת ההרשעה בעניינו של הנאשם 1

12. כידוע, ככלל, נאשם בגיר אשר מודה בביצוע עבירה מורשע בדין. הרשעת נאשם בעבירה פלילית נועדה להעביר

מסר להרתעת הציבור ולהרתעתו האישית באמצעות מתן גמול עונשי. רק במקרים חריגים, בהם יוכח כי הנזק שנגרם לנאשם מההרשעה גבוה יותר מהתועלת שתצמח ממיצוי הדין עם הנאשם, דהיינו, כאשר לא מתקיים יחס סביר בין הנזק שצפוי לנאשם מן ההרשעה לחומרת העבירה, ניתן להימנע מהרשעת הנאשם.

(ראו רע"פ 3852/14 זיסמן ואח' נגד מדינת ישראל)

בע"פ 2083/96 כתב נגד מדינת ישראל (21/8/1997) נקבע כי הימנעות מהרשעה אפשרית בהצטבר שני גורמים מרכזיים: ראשית, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים, ושנית- על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם ויגרם נזק קונקרטי בתעסוקתו.

הימנעות מהרשעה תעשה תוך עריכת איזון בין שני השיקולים המרכזיים - ככל שהעבירה חמורה יותר, נסיבותיה קשות, ופגיעתה בערכים ובמוסכמות החברתיות גבוהה יותר, אזי הימנעות מהרשעה של מבצעה תהיה פחות סבירה ומוצדקת, ותתאפשר רק במקום בו תוכח פגיעה ניכרת וקשה בעתידו של הנאשם.

13. במקרה המונח לפני שוכנעתי כי בעניינו של הנאשם 1 ניתן לחרוג ממתחם העונש ההולם.

14. על אף חומרת העבירה ומבלי להמעיט בה, אף בעבירות חמורות יותר, אשר להן פוטנציאל פגיעה בחיי אדם, כגון עבירות סמים, שוקל בית המשפט אי הרשעת נאשמים במקרים המתאימים לכך. כמו כן, נסיבות ביצוע העבירה במקרה זה אינן מהקשות, וזאת לאור כמות הצידה והעובדה כי לא קדם תכנון מוקדם לביצוע העבירה.

כשאלה פני הדברים, סבורני כי סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות מקרה זה על ההרשעה.

15. עיון בעפ"ג 31759-10-16 מדינת ישראל נ' ג'בארין (10/01/17) מעלה כי בית המשפט המחוזי אומנם קבע כי אי הרשעה בעבירת ציד שמורה למקרים חריגים ביותר, אולם שוכנעתי כי מקרה זה נכנס בגדר אותם חריגים.

בניגוד למקרה אשר עמד בפני בית המשפט המחוזי, במקרה זה ניכר כי הנאשם הפנים את חומרת מעשיו ואף עתירתו להטלת התחייבות הגבוהה משמעותית מזו אשר לה עתרה ב"כ המאשימה מעידה כי אין בכוונתו לשוב ולבצע את העבירות בהן הודה. כמו כן, במקרה זה אין קשר מובהק בין תפקידו של הנאשם לעבירת הציד באופן אשר מוביל לכך שלא ניתן יהיה לנקוט בעניינו גישה שהיא לפני משורת הדין. באותו המקרה היה הנאשם ממלא מקום מנהל מחלקת התברואה ורישוי עסקים וכן התעתד להתמנות למפקח סביבתי, ובמקרה המונח לפניי מדובר במרכז עבודה במשרד השיכון והבינוי.

16. בבוא בית המשפט לבחון את הנזק העלול להיגרם לנאשם, יש להתייחס לנזק מוחשי קונקרטי, ולא לאפשרויות תיאורטיות לפיהן ייגרם לנאשם נזק בעתיד.

(ראו רע"פ 9118/12 פריגין נגד מדינת ישראל)

מתסקיר שירות המבחן בעניינו של הנאשם 1 עולה כאמור כי לאור תפקידו הציבורי, הרשעתו תוביל לפגיעה של ממש בעבודתו וביכולתו להתפרנס.

17. באיזון בין השיקולים השונים במקרה זה שוכנעתי כי הנאשם עומד בתנאים להימנעות מהרשעה.

זאת מאחר ונוסף על המפורט, וכפי שעלה מתסקיר שירות המבחן בעניינו, עלו אף הנתונים הבאים: עברו הצבאי של הנאשם, היעדר עבר פלילי, שיתוף הפעולה עם שירות המבחן, התרשמות שירות המבחן מאדם המנהל אורח חיים נורמטיבי אשר מעשי העבירה אינם מעידים על דפוס עברייני מושרש, והשפעת ההליך המשפטי עליו, נתונים אשר הובילו כאמור להמלצת שירות המבחן להימנע מהרשעת הנאשם.

18. מהמפורט שוכנעתי כי ביטול הרשעתו של הנאשם 1 במקרה זה לא תהווה פגיעה חמורה באינטרס הציבורי וניתן לאזן אי הרשעתו באמצעות הטלת צו של"צ משמעותי, התחייבות גבוהה ביותר ואף הוצאות משפט משמעותיות.

19. אשר על כן, אני מבטלת את הרשעתו של הנאשם 1 ומטילה עליו את העונשים הבאים:

1. צו של"צ בהיקף של 250 שעות.

שירות המבחן יגיש תוך 21 יום מהיום תוכנית של"צ לנאשם.

בית המשפט מבהיר לנאשם סמכותו להפקיע צו השל"צ.

2. הנאשם יחתום על התחייבות על סך ₪ 15,000 להימנע במשך 3 שנים מביצוע עבירה בה הורשע.

ההתחייבות חתם עוד היום. לא תחתם, ייאסר הנאשם ל- 7 ימים.

הנאשם ישלם ₪ 9,000 הוצאות משפט.

הסכום ישולם תוך 60 יום מהיום.

20. חילוט הנשק

סעיף 12 לחוק קובע כי "כלי ציד או אמצעי ציד אחד, פרט לכלי רכב ממונע, ששימשו למעשה עבירה על חוק

זו או על תקנה לפיו... רשאי בית המשפט הדין בעבירה לצוות על חילוטם לאוצר המדינה".

ברע"פ 1161/04, חאג' יחיא נ' מדינת ישראל (21/04/05) צוין כי: "חילוט זה איננו עונש נוסף אלא ציווי הנלווה לעונש שהוטל על העבריין והוא נתון לשיקול דעתו של בית המשפט. מטרתו של הציווי היא להרחיק את העבריין מן העבירה על ידי הוצאתם של כלי המשחית ששמשו למעשה העבירה מידיו" ... "אכן, חילוט כזה אינו מונע מן העבריין לרכוש כלי משחית אחר חלף זה שחולט, אולם, מלבד ההוצאה הכספית הנדרשת לשם כך, יש לחילוט כשלעצמו גם משמעות חינוכית. יידע העבריין ויזכור מה היה סופו של הכלי ששימש למעשה העבירה".

כמו כן, כבר נפסק לא אחת כי חילוטו של רובה הציד הוא אמצעי יעיל למיגור תופעת הציד הלא חוקי, בהיותה סנקציה מרתיעה. (ראו ע"פ 34957-08-15 גאבר נ' מדינת ישראל (24/01/16), ע"פ (חיפה) 14737-02-11 רשות הגנים הלאומיים ושמורות הטבע נ' כנעני (28/04/11), עפ"א (נצרת) 162/08 סלמאן נ. רשות הטבע והגנים (17/06/08)).

במקרה הדומה למקרה שבפנינו, אישר בית המשפט המחוזי חילוט נשקו של נאשם שהיה מחוסר הרשעות קודמות, שהחזיק נשק ברישיון תקופה ממושכת, לקח אחריות על מעשיו והביע עליהן חרטה, אלא שצד שתי חוגלות באמצעות ירי לעברן (ע"פ (נצרת) 162/08 סלמאן נגד רשות שמורות הטבע והגנים (17/6/08)).

במקרה שלפני, הנאשם 1, שהוא מחזיק הנשק, יחד עם אחר, צד 2 חוגלות שהן חיות בר מוגנות באמצעות רובה הציד.

הגם שמדובר באדם נעדר עבר המחזיק בנשק כדין, שלקח אחריות על מעשיו, לאור נסיבות ביצוע העבירה, השימוש הישיר ברובה לצורך הציד, וכן לאור המדיניות המשפטית שפורטה לעיל, נחה דעתי כי יש מקום להורות על חילוט הנשק.

סוף דבר, אני מורה על חילוט רובה הציד שמספרו p09837 השייך לנאשם 1.

זכות ערעור כחוק.

ניתן היום, י"ז סיוון תשע"ח, 31 מאי 2018, בהעדר הצדדים.